

Kommunägda företag

2002

OE0108

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Offentlig ekonomi

A.2 Statistikområde

Kommunernas finanser

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Endast företag som ägs till mer än 50 % av ett eller flera kommuner/landsting ingår i den officiella statistiken.

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: SCB, Programmet för Offentlig ekonomi

Kontaktperson: Tomas Johansson

Telefon: 019 – 17 64 26

Telefax: 019 – 17 63 05

e-post: tomas.johansson@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB, Programmet för Offentlig ekonomi

Kontaktperson 1: Jessica Kühne

Telefon: 019 – 17 70 31

Telefax: 019- 17 63 05

e-post: jessica.kuhne@scb.se

Kontaktperson 2: Tomas Johansson

Telefon: 019 – 17 64 26

Telefax: 019- 17 63 05

e-post: tomas.johansson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Kommunerna är skyldiga att lämna denna statistik enligt författning SCB-FS 1995:25, Statistiska centralbyråns föreskrifter om uppgifter till statistik om de kommunägda företagen.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Uppgifter om enskilda företag som ägs till mindre än 50 % är skyddade.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna finns lagrade på ADB-medium.

A.9 EU-reglering

A.10 Syfte och historik

Inventeringar av kommunägda företag har genomförts med enkät sedan 1966. Från början gjordes de vartannat år, men från och med 1973-års inventering har de gjorts årligen.

Till att börja med undersöktes endast förekomsten av kommunägda företag, företagsform och verksamhetsområde. Från och med 1980-års inventering efterfrågades några få ekonomiska variabler. Det ekonomiska avsnittet byggdes i och med 1988-års inventering ut till en mera heltäckande bild av företagens bokslut.

A.11 Statistikanvändning

Förutom att insamlingen används av olika statistikprodukter på SCB, redovisas resultaten för allmänheten vi att antal publikationer. Tre av dessa är 'Den offentliga sektorns finanser', 'Årsbok för Sveriges kommuner' och det statistiska meddelandet OE27SMxx01.

A.12 Uppläggning och genomförande

Kommunerna får årligen i räkenskapssammandraget en förteckning på de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Har några förändringar skett i beståndet under året ändrar kommunen detta direkt i den elektroniska blanketten. Kommunerna ombeds även redovisa koncernförhållanden (mor-dotterbolag).

Inventeringen av landstingsägda företag görs i en separat undersökning där SCB ber dem komplettera senast registrerade bestånd.

Beståndet är tillgängligt i slutet av juni. Under sommaren kontrolleras företagsbeståndet för att se ifall beståndet är av god kvalitet. Främst granskas beståndet för de kommuner där beståndet ej förändrats mellan åren och kommunen ej aktivt godkänt det inlämnade beståndet.

Från SCB:s företagsregister (FDB) hämtas uppgifter kring företagsstatus, antal anställda, juridisk form, bransch etc. Tyvärr finns ingen möjlighet att få uppgifter som överensstämmer med tillståndet den sista december (dvs. inventeringsdagen). Därför används uppgifter från företagsdatabasen i mars. Detta medför att företag som aktiverats under de första två månaderna under året kommer med som aktivt företag och att företag som inaktiverats under årets första två månader räknas som aktiva.

De ekonomiska variablerna i resultat och balansräkning inhämtas från skattemyndigheten (standardiserade räkenskapsuppgifter, SRU). SRU-uppgifterna blir inte tillgängliga förrän i september varefter det först då blir möjligt att slutföra undersökningen.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Uppgifterna avser de företag som ägs till minst 50 % av en eller flera kommuner

och det som redovisas är bland annat antal företag, anställda, branschtillhörighet samt de ekonomiska poster som ingår i resultat- resp. balansräkningen. Tillförlitligheten är god då det inte är svårt för kommunen att besvara vilka företag de äger. Vid samkörning av det insamlade beståndet mot företagsregistret är det enbart ett fåtal organisationsnummer som inte matchade, vilket tyder på att kommunerna har besvarat uppgifterna bra. Vid de fall företagen är delägda av en eller flera kommuner ökar risken att företaget inte kommer med i undersökningen. Risken är särskilt stor när ingen enskild kommun äger en majoritetspost. Dotterföretag och intresseföretag kommer ibland inte med i undersökningen. Kvaliteten på de ekonomiska variablerna kan vara felaktiga för vissa företag. Kontroll av uppgifterna sker och företag med stora differenser kontrolleras med hjälp av godkänd årsredovisning.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken avser de kommunägda företagen, dvs. de företag där en eller flera kommuner äger minst 50 % och de uppgifter som redovisas är antal företag, ägarförhållande, antal anställda, juridisk form, intäkter och kostnader samt tillgångar, skulder och eget kapital.

1.1.1 Objekt och population

Objektet är företag och populationen är de företag där en eller flera kommuner har ett avgörande inflytande d.v.s. äger minst 50 procent av det röstetal som grundas på innehav av aktier, andelar o.d.

1.1.2 Variabler

Variablerna inhämtas från kommunerna, SCB:s företagsregister (FDB) samt skattemyndigheten. Kommunerna får i räkenskapssammandraget en förteckning på de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Har några förändringar skett i beståndet under året ändrar kommunen detta.

Ur FDB fås uppgifter kring antal anställda, juridisk form, branschtillhörighet etc. och från skattemyndigheten inhämtas de ekonomiska uppgifterna. De ekonomiska variablerna är posterna i resultat- resp. balansräkningen.

Resultaträkningen

Omsättning

Kostnader

Resultat före avskrivningar

Avskrivningar

Resultat efter avskrivningar

Finansiella intäkter

Finansiella kostnader

Resultat efter finansiella poster

Extraordinära intäkter

Extraordinära kostnader

Resultat före bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner

Skatt

Årets resultat

Balansräkningen

Immateriella tillgångar

Materiella tillgångar

Mark, byggn, tekn. anläggningar
Maskiner och inventarier

Finansiella tillgångar

Aktier och andelar
Långfristiga fordringar

Omsättningstillgångar

Förråd och lager
Övriga kortfristiga placeringar
Övriga kortfristiga fordringar
Kassa och bank

Eget kapital

Avsättningar

Avsättningar till pensioner
Övriga avsättningar

Långfristiga skulder

Lån från aktieägarna
Övriga långfristiga skulder

Obeskattade reserver

Kortfristiga skulder

Leverantörsskuld
Övriga kortfristiga skulder

1.1.3 Statistiska mått

De mått som används är summa och medelvärde.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Företagen redovisas efter branschtillhörighet, d.v.s. efter olika SNI-koder.

Branschgrupp (SNI02)

El-, gas-, värme- och vattenförsörjning (40110 – 41002)
Hotell- och restaurangverksamhet (55101 – 55529)
Transport, magasinering och kommunikation (60100 – 64203)
Fastighets- och uthyrningsverksamhet (70110 – 74879)
Andra samhälls- och personliga tjänster (90010 – 93050)
Övrigt (resterande SNI-koder)

Viss redovisning förekommer även efter typ av juridisk form (FDB kod),

Aktiebolag (41, 42, 49)
Stiftelse (71, 72)
Handelsbolag och kommanditbolag (31)
Ekonomisk förening (51, 53)
Ideell förening (61)
Samt övriga.

1.1.5 Referenstider

Undersökningen avser kalenderåret 2002, per den 31 december. Ett fåtal företag har dock brutet räkenskapsår och för dessa gäller senaste bokslutet.

Uppgifter hämtade i företagsregistret är från mars 2003 då det är den ögonblicksbild som bäst speglar förhållandena vid årsskiftet.

1.2 Fullständighet

Detta är en totalundersökning. Samtliga kommuner och landstings företag ingår i undersökningen.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten torde vara bra. Det är inte svårt för kommunerna att uppge vilka företag de äger, då dessa bland annat finns redovisade i kommunernas årsredovisning.

Vid samkörning av det insamlade beståndet mot företagsregistret var det enbart ett fåtal organisationsnummer som inte fanns i företagsregistret, vilket tyder på att kommunerna har besvarat uppgifterna bra. För de ekonomiska variablerna kan kvalitén vara sämre för vissa företag. Bortfallet på de ekonomiska uppgifterna är cirka 10 procent. För de större företagen med bortfall används uppgifter från respektive företags årsredovisning.

2.2 Osäkerhetskällor

Grunden för inventeringen är föregående års företag och det kan finnas en risk att kommunerna i sin uppdatering av denna förteckning kan missa att lägga till ett nytt företag eller ta bort ett företag som inte längre är i kommunens ägo. Ju fler kommuner som äger ett företag tillsammans desto större är risken att företaget inte blir korrekt inventerat.

Det är ett fåtal företag som skattemyndigheten saknar ekonomiska uppgifter för och för dessa görs en uppräknings efter olika SNI-kodsgrupperingar.

2.2.1 Urval

-

2.2.2 Ramtäckning

De företag som utgör grunden för vår inventering är de som fanns registrerade i föregående års undersökning. Kommunerna kompletterar sedan denna förteckning med nystartade företag och tar bort de företag som inte längre ägs av kommunen. Det kan finnas en risk att vissa företag missas, det finns dock ingen mätning på hur stor denna ev. undertäckning är.

2.2.3 Mätning

I räkenskapssammandraget för kommunerna som samlas in på en Excel-fil ingår en avdelning om kommunägda företag. Där förprintas de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Har några förändringar skett i beståndet så ändrar kommunen detta direkt. I detta formulär finns kontroller på att organisationsnumret är ifyllt och att kommunen har godkänt förteckningen. Det kontrollerade beståndet används sedan för att inhämta uppgifter från företagsregistret och skattemyndigheten.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet är väldigt litet. I årets undersökning besvarade alla kommuner avdelningen om kommunägda företag i räkenskapssammandraget och endast för en liten del av företagen saknade skattemyndigheten de ekonomiska variablerna. Vid eventuellt bortfall kontrollerar vi beståndet med hjälp av kommunens hemsida, årsredovisning samt föregående års bestånd. De företag vi finner i dessa källor undersöks därefter med hjälp av deras årsredovisning där det i de flesta fall framgår vilka som var ägare.

2.2.5 Bearbetning

Viss kvalitetshöjande justering sker av de ekonomiska uppgifterna på företagsnivå från skattemyndigheterna bl.a. för att få de summeringsbara posterna i resultat- och balansräkningen på riksnivå att stämma. Företagets årsredovisning används.

2.2.6 Modellantaganden

Bortfallet i undersökningen är som tidigare nämnts väldigt litet. Uppräkningen av de ekonomiska variablerna sker utifrån de olika SNI-kodsgrupperingarna.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått presenteras inte.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen publiceras årligen i publikationen Den offentliga sektorns finanser. Från och med beståndet år 2000 redovisas uppgifterna även i ett statistiskt meddelande OE27 SM

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca en månad och publicering av statistiskt meddelande sker i december året efter avsett räkenskapsår.

3.3 Punktlighet

Den offentliga sektorns finanser beräknas bli publicerad i januari 2004.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Vissa variabelförändringar i resultat- och balansräkningen har skett under de senaste åren. Detta kan medföra en svårighet i jämförbarhet över tiden. Fr.o.m. 1996 tas de ekonomiska variablerna från skattemyndigheten, istället för som tidigare direkt från företagen.

Ytterligare en faktor som försvårar jämförbarheten är omläggningen till nya SNI-koder.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

—

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Inventering av kommunägda företag behandlar som tidigare nämnts företag som ägs till mer än 50 % av kommun/kommuner. I kommunens koncernredovisning som ingår i Räkenskapssammandraget för kommuner ingår de kommunägda företagen. De två undersökningarna är dock inte direkt jämförbara då man i koncernredovisningen använder sig av en annan definition (här räcker det med 20 % ägande). En annan skillnad är att i denna undersökning medtas endast företag som enligt SCB:s företagsregister anses vara aktiva. Denna begränsning har inte kommunerna när de gör sina koncernredovisningar.

Koncernredovisningen görs på kommunnivå och där ingår förutom företagen även kommunens verksamhet.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningens resultat publiceras i boken Den offentliga sektorns finanser, Årsbok för Sveriges kommuner och Statistiskt meddelande OE27 SM, på SCB:s hemsida samt i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Presentationen sker huvudsakligen i tabellform. Det kompletteras dock med diagram och förklarande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns sedan undersökningen 1993.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras av SCB.

5.5 Upplysningstjänster

För upplysningar kontakta Jessica Kühne, programmet för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon: 019-17 70 31, e-post: jessica.kuhne@scb.se eller Tomas Johansson, programmet för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon: 019-17 64 26, e-post: tomas.johansson@scb.se